

MIQUEL GONZÁLEZ

Una escena de *Follies*, un musical crepuscular, en el festival de Peralada

'Follies' enlluerna Peralada

Gran ovació per al musical de Mario Gas

ESCENARIS

Justo Barranco
Peralada

Un musical crepuscular i, ahora, espectacular. Crepuscular perquè passat i present s'hi donen la mà per uns instants, durant una nit especial, irrepètible, perquè els protagonistes puguin entendre el que han fet amb la seva vida. No només amb afany nostàlgic, que també n'hi ha, sinó sobretot per poder continuar vivint vides que no han estat exactament com havien somiat. I espectacular perquè l'elenc ho és: de Vicky Peña a Massiel, de Carlos Hipólito a Asunción Balaguer, de Pep Molina a Muntxa Rius, de Teresa Vallicrosa a Linda Mirabal... i així fins a 36 artistes i 19 músics. I el musical crepuscular i espectacular és *Follies*, una de les perles del mestre Stephen Sondheim que Mario Gas ha dirigit durant quatre mesos al Teatre Espanyol de Madrid amb un èxit apoteòsic. I que ahir a la nit va desembarcar a Catalunya en el festival de Peralada, on va rebre una gran ovació i on torna avui mateix.

Davant d'un públic en el qual hi havia

el president Artur Mas, i després que Mario Gas recordés les persones afectades pels incendis de l'Alt Empordà i desitgés que no tornin a repetir-se, *Follies* es va desplegar com un fantàstic espectacle de varietats, gènere que homenatja l'obra, i com una gran història sobre el temps i la vida, sobre el que fa el temps amb nosaltres i el que fem nosaltres amb ell. Les dues parelles protagonistes, Phyllis Rogers (grandiosa Vicky Peña) i Ben Stone (Carlos Hipólito), i Sally Durant (fantàstica Muntxa Rius) i Buddy Plummer (Pep Molina) es van casar amb qui no tocava i es retroben a la festa que organitza el productor teatral Dimitri Weissmann (el mateix Gas) al vell teatre en què elles actuen i que serà demolit per construir-hi un garatge.

Una festa a la qual Weissmann convida els artistes que van passar pels seus *Follies* i en la qual tots tindran el seu moment per demostrar tant que els temes de Sondheim són magnífics –encara que ahir a la nit hi va haver problemes de so i es va haver d'interrompre uns minuts la funció després que Teresa Vallicrosa cantés magníficament *Dime espejo*– com que el càsting realitzat per Gas és excepcional i que els personatges els van als actors com anell al dit. Com quan Massiel, que dona vida a la imparable Carlotta Campion, una dona amb la força d'un tanc i molts amants pel camí, canta *Aquí estoy* amb una energia devastadora. O com quan Asunción Balaguer, que dona vida a Hattie Walker, canta i balla humil i deliciosa *Soy corista*. O quan Vicky Peña s'enfunda el vestit de vampiressa per baixar l'escala envoltada de ballarins. Ahir, els fantasmes del passat rondan, sobretot els dels joves Phyllis, Sally, Ben i Buddy, i les decisions que van prendre: Ben va deixar Sally, que estimava, per Phyllis. Després va venir la vida. I la festa de Weissmann, que sembla poder recompondre-la, encara que tampoc com havien somiat. Un espectacle grandiosos.●

AGUSTÍ ENSESA

La cantant, durant el seu concert d'ahir a la nit als jardins de Cap Roig

Exquisida lliçó musical

Madeleine Peyroux encisa a Cap Roig

ESCENARIS

Esteban Linés
Calella de Palafrugell

Madeleine Peyroux va a la seva, el que en termes musicals actuals vol dir més o menys que és una intèrpret amb personalitat pròpia. No sempre ho ha estat, malgrat ser una cantant de veu privilegiada i contrastada sensibilitat estètica. Ho ha constatat en una carrera discogràfica que primer va enlluernar per les seves prestacions vocals inherents i per l'elecció d'un repertori més o menys *jazzy* que la van ubicar en l'esperit Billie Holiday. Ara, tanmateix, allò ha quedat enrere i bona prova d'això ha estat el seu últim disc publicat l'any passat, un esplèndid *Standing on the rooftop* atapeït de material propi i apuntalat per músics de gruixut calibre com Allen Toussaint, Marc Ribot o Charley Drayton.

Ahir a la nit va presentar en directe tots aquests poders en el festival de Cap Roig. Una acceptable assistència de públic per a una oferta no gaire estivalera (un seixan-

ta per cent d'ocupació, segons l'organització) va semblar gaudir d'un concert de to reposat, eminentment acústic, en el qual la cantant nascuda a l'estat de Geòrgia però criada a Brooklyn, va trencar amb alguns dels clics existents sobre ella. Ho va demostrar al llarg de les quinze cançons (més un parell de bisos), sovint convertides en saboroses *delicatessen*, que van articular de forma àmplia i intel·ligent les seves inquietuds i interessos sonors en l'actualitat. El to *jazzy* d'antany preval en la sonoritat que ofereix la seva magnífica banda d'acompanyament (contrabaix, bateria, teclats, guitarra), en el qual va destacar amb brillantor sostinguda Shane Theriot, qui a més d'haver-se forjat a l'escena de Nova Orleans, va transitar sobre diferents tècniques estilístiques (seria exagerat comparar-lo amb Django Reinhardt o Duane Allman, però el seu virtuosisme anava per allà) i va ser el gran responsable que una veu un punt tristoia i malenconiosa com és la de Peyroux, es balancegés ahir a la nit sobre un llit de càlids acords.

El seu aspecte també s'allunya lleugerament del que es tenia habitualment d'ella. Ni túniques làngüides, ni estètica neo-hippy, ni estatisme escènic: pantalons foscos, brusa convencional i cabellera curteja. Somrient i comunicativa amb el públic –respectuós, plàcidament acomodat en platea o en una nova tribuna de plàcides prestacions i dimensions–, Peyroux va trufar el mal-leable repertori amb unes quantes versions, la majoria d'elles bastant allunyades de la seva plasmació original. De fet va arrencar amb una formidable lectura del *Dance em to the end of love*, de Leonard Cohen, a la qual es van sumar un també bastant irreconeixible *You're gonna make me lonesome*, de Dylan, o l'impecable blues *Love in vain*. No van faltar en aquesta exquisida vetllada les seves incursions en francès, com la inevitable *La javanaise*, de Serge Gainsbourg.●

CRÍTICA DE TEATRE

Màgia polifònica

The Master and Margarita

Autor: Mikhaïl Bulgakov
Director: Simon McBurney
Lloc i data: Grec. Teatre Lliure, Montjuïc (25/VII/2012)

JOAN-ANTON BENACH

Pot interessar més o menys, pot agradar molt o no tant, però el que no es pot discutir és la importància, la originalitat i l'alta qualitat de la manufactura escènica de

The Master and Margarita, la novel·la de Bulgakov en la versió de Complicite. Heus ací l'exemple més ambiciós de la polifonia teatral que practica Simon McBurney, director de la prestigiosa companyia britànica: una proposta en la qual s'integren harmònicament l'acció i la imatge multimèdia, el so i la música i uns contrastos vocals curosament estudiats, un llenguatge mai gratuït, és a dir, al servei del relat i dels accents que hi va posar l'autor.

Subratlló d'entrada les caracte-

ristiques de l'espectacle en atenció, sobretot, al lector que avui o demà encara té ocasió de veure'l al Lliure de Montjuïc. Vull recordar que McBurney és l'artista convidat del Festival d'Avinyó d'enguany, coproductor precisament de *The Master and Margarita* que el va inaugurar. A la crònica d'aquella sessió especial (*La Vanguardia*, 9/VII/2012), vaig assenyalar l'efecte extraordinari que suposava la creació videogràfica final, amb l'enderrocament del mateix Palau dels Papes on tenia lloc la representació. Doncs bé, llevat d'aquestes imatges, l'espectacle del Lliure té moltes més sincronies i riquesa d'elements vi-

suals, que el que es va poder veure a Avinyó. El poder disposar d'un teler ben equipat, permet, com és natural, multiplicar l'ús dels recursos escenogràfics, necessàriament limitats en una representació a l'aire lliure, com ho són totes les de la majestuosa Cour d'Honneur.

Dit això, he d'insistir en els enormes al·licients imaginatius, crítics i dialèctics que ofereix la versió de la novel·la de Mikhaïl Bulgakov (1891-1940). L'autor la va acabar d'escriure el 1939 però la censura de la Unió Soviètica no la va autoritzar fins més de vint anys després. L'aventura i la desventura dels amants que se ci-

ten al títol –el Mestre (Paul Rhys) i Margarita (Sinéad Matthews)–, la confrontació entre realitat i il·lusió, entre la crònica de Mateu i la fantasia que hi va posar, segons Bulgakov, l'evangelista, l'humor amb què l'autor satiritza buròcrates i corruptes, les passejades de Satanàs per Moscou i Jerusalem, on Ponç Pilat purga durant dos mil anys la seva covardia... dibuixen l'univers fantàstic que val la pena de visitar, sobretot si es pot fer en companyia d'un guia tan savi, enjogassat i clarividenc com Simon McBurney, el qual garanteix, a més, una interpretació coral i individual superbament de la seva gent.●